

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Ignatianæ Petitæ**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Consideratio V. De Peccatis Studiosorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

tiam insuper flagito, majorem posthac curam gerendi, ne vel levissime amplius te offendam. Mortuus es propter peccata mea; da mihi horrorem & odium peccati cujuscunque, ut mori potius eligam, quam peccare. *Anima Christi sanctifica me &c.*

Ad B. Virginem. Et tu B. Virgo, horrorem peccati venialis meo animo imprime, ne filium tuum amantissimum vel minima in re deinceps offendam. Impetra mihi robur cœleste, quo confortatus levissimas etiam legum divinarum transgressiones fugiam. Tu refugium peccatorum es, convertere se volentium Mater. Pecator sum; esto refugium meum: seruum mihi est, aliquando converti ad DEum; esto Mater mea! *Ave Maria &c.*

Consideratio V.

De Peccatis Studiosorum.

Recitatâ oratione consuetâ, imaginare tibi Patrem cœlestem, qui speciali curâ Studiosis media ad salutem providet, eosque velut filios sustentat: cogitâ, te audire ex eo voces illas: filios enutrivi & exaltavi, illi autem spreverunt me. Pete gratiam agnoscendi malitiam peccatorum, quæ à Studiosis passim fieri solent, & contemni.

Pars I.

Pars I.

Doctrina. *Delicta quis intelligit?* Quærebat David, docens nulos esse aut paucissimos qui bene de peccato sciant judicare. *Delicta qui intelligit?* creduntur subinde esse levia, quæ ipsa enormia sunt & abominanda. Hæc de peccatis ignorantia si in ullo hominum gener est, maximè in studiosis est. DEum immortalis! Quale hi judicium de peccatis suis formant? quid dicunt? quid sentiunt? aut nulla censem esse, aut levia. Hinc passim liberè perpetrant de emendatione non cogitant, illis assuefecunt in illis pereunt. O utinam non æterno suodamno experti hoc essent innumeri! Hos ego si ab inferis excitare possem, ut mei loco veritatem in titulo positam docerent, forte essent qui saperent: viventem hominem dum nonnulli audiunt, rem ab eo exaggerari credunt, & augeri nimium. Pone itam de me mentem, eam concepisti; rem ut est, tuis oculis exhibeo, judicium de re tota tibi relinquam. Allelo igitur, peccata à studiosis fieri solita, falso creduntur esse tantum venialia & levia. Age quæ sunt studiosorum errata præcipua & magna familiaria? Hæc, nisi fallor: preces negligentes aut distracte & cum fastidio, & metu poenitentium persolvere, conscientiam non examinare, ad Confessionem & S. Communionem obter se parare, Missam audire sine attentione, templo

templo se clam subducere , conqueri & murmu-
rare , quando diutius hærendum est in templo ,
varias in eodem irreverentias ridendo , garrien-
do aliisque modis admittere , quibus non raro
scandalizentur alii ; statim post suscep ta SS.
Mysteria ad priores iniquitates reverti , DEI
rarissime meminisse ; Parentibus non obedire ,
eos contrastari & irritare , asperè etiam alloqui
aut contemnere ; idem dic de Magistris & Pro-
fessoribus , quos Parentum loco studiosis con-
cessit DEus ; hos traducere , falsa de illis spar-
gere , illis detrahere , mille in eos jactare convi-
tia , varia eis mala imprecari , protervè resistere ,
contemnere eorum iussa . Huc pertinet , non
serio se applicare studiis , multum temporis otio
consumere , circum vagari tempore studiis de-
stinato ; dormire ultra horas à necessitate & ra-
tione statutas ; sumptus parentum male impen-
dere ; vacare variis lusibus vetitis ; adire domos
aut suspectas , aut malas ; accedere cauponas ,
deditum esse potui , adhærere sociis , qui à pie-
tate & studiis avocant , aut jam ad graviora im-
pellunt ; insultare domesticis , eos convitiari
& scandalizare ; petulcire in schola , ineptiis va-
riis molestiam aliis creare & tedium ; audire &
loqui sermones liberiores , aut aperte incastos ,
jocos illiberales spargere , exempla minus pudi-
ca narrare , aliorum famam minuere , nec de re-
stitutione cogitare ; aliis clam aliqua surripere ,
variis modis alios affligere , temerè judicare ,
aspernari , falso accusare ; pensa scholastica pas-
sim

sim dictare aliis , aut dictata accipere , alios deci-
pere , non attendere in schola ad res eas , quæ
aut in ordine ad pietatem , aut doctrinam te-
nentur dicere , de emendatione erratorum non
esse sollicitum , divina peragere tepidè , de vita
futura per electionem statûs bene institutam
non esse sollicitum ; obvium quemcunque sta-
tum , qui sensu arridet , aut à Parentibus suade-
tur , arripiere . Mitto plurima alia , quæ tibi
occurrent facilius ; duo peccatorum genera tan-
tum nomino , quibus frequentissime à studio-
sis peccatur ; unum contra Castitatem ; alterum
contra Charitatem est . Contra Castitatem
peccatur cogitatione , verbo , opere , oculis ,
lingua , auribus , manibus , lectione &c. Contra
Charitatem inter alia est Reticentia culpa &
licenæ , quando quis tacet ea , quæ in altero no-
tata tenebatur indicare Superiori , aut in schola
aut domi .

Familiariora sunt hæc studiosorum errata . De
his quid censes ? an ita levia sunt , ut peccati ve-
nialis gravitatem non excedant ? Ó utinam ! ego
quid sentiam aperio . 1. Existimo aliqua esse in-
ter recentita , quæ semel iterumque facta imper-
fectio quidem sint , non tamen peccatum , etiam
veniale ; quò forte reduci potest una altera
dictatio pensi ordinarii ; cogitationum libera
evagatio eo tempore , quo in schola attenden-
dum esset , & pauca alia . 2. Plurima ex iis , prout
ordinarie fiunt , judico esse venalia leviora au-
graviora pro circumstantiarum varietate . Huc
spec-

spectant, mentiri ex joco, aut etiam serio in re
levi & sine damno alterius, unam alteramve
horam otiando perdere; distractum aliquamdiu
esse sub precibus, convitiari alios, litigare cum
illis &c. 3. Video alia ex his peccatis esse admo-
dum periculosa, facilèque fieri posse, ut sint mor-
talia ob varias circumstantias. v. g. nullam de
erratorum emendatione, de futurâ vitâ curam
suscipere; tepidè omnia sacra peragere, & ad ea
se non fervidè parare, præcipue ad S. Confessio-
nem & Communionem, ferere lites & jurgia,
accedere domos suspectas, versari cum sociis
suspectis, plures septimanas otiosè traducere,
Parentibus & Superioribus debitam reveren-
tiam non exhibere &c. Hæc certè periculosa
sunt. 4. Sunt demum, quæ à mortali excusari
non possunt v. g. negligere sacram die festo aut
Dominico; seducere alium aut scandalizare in
re gravi, docere alium impia, lasciva & nefanda,
adhærere sociis, quos aperte scio, aut prudenter
timeo esse malos, Parentibus & superioribus se-
riò malum aliquod grave imprecari; jurare fal-
sò deliberatè, licet in re levi; graviter alterius fa-
mæ detrahere; ignorare, quæ ad salutem neces-
saria sunt, actus virtutum Fidei, Spei, Charitatis
tempore debito non exercere, otiosè plures
menses perdere cum jactura sumptuum, tempo-
ris &c. Dolorem serium Confessioni non præ-
mittere, licet tantum venialia confitearis; pecca-
tum grave, aut dubium in Confessione reticere
ex pudore; in peccato gravi communicare; a-
gere;

agere, loqui, cogitare contra Castitatem, aulegere, videre, tangere ea, quæ non licent, & ubi aut ratio aut conscientia reluctatur: in qua materia raro venialiter peccari, certum est, frequentissimè verò mortaliter: quando autem id fiat, si dubitas, ex Confessario quære. Huc aliqui pertinere volunt negligentiam in electione statûs, dum non salus animæ, sed nescio quæ vanitas spectatur; item reticentiam peccati gravis in altero notati, quod in aliorum etiam & sæpe totius scholæ damnum vergere potest nisi ius, quibus debet, aperiatur.

Ex facta hac distinctione intelligis, non omnia studiosorum peccata esse levia. Et quis illa credit? quis credit, otium & pigritiam rem esse adeò periculosam, ut diutius continuata à peccato gravi non valeant excusari? & tamen rem mihi certa videtur. Quid enim agit deditus otio juvenis? sumptus parentum solos si perderet, an non res gravis foret? grave censes furtum imperialis unius; & furtum dilapidationem que tot imperialium gavem non censebis? furaris certè sumptus illos parentibus, furaris fratribus & sororibus; & sumptus sæpe non sanguine comparatos. Taceo gravem parentum tristitiam inde enascentem quod male adeò collocatos sumptus videant; taceo justam eorum iram; taceo, quod eos cum fratribus & sororibus decipias, qui forte auxilium à te merito expectabant, aut certè in eo, quod aptum fore credebant, ut tuo dein labore, tu-

que

que doctrinâ te posses sustentare: taceo jactu-
ram temporis adeò pretiosi & diurni: quæ
cui, quæso, levis apparer? Ecce quò tendant
confabulationes quotidianæ tempore studiis
destinato, statiunculæ in plateis, ambulationes
otiosæ; horæ somno perditæ &c. ad peccatum
mortale profectò, licet in singulis non peccetur
graviter. Quod de otio dixi, dici potest de
continua in divinis tepiditate, dum omnia tan-
tum ex metu, sine fervore, devotione, attentio-
ne peraguntur: quid, quæso, facilius, quam ut v.g.
die festo Sacrum totum, aut pars ejus præcipua
sic inter distractiones effluat, ut præcepto de
audienda Missa non satisfasias; aut ut Confes-
sio sic tepide & tantum ex timore facta, dolore
vero careat? & utrobique peccabis mortaliter.
Huc referunt alii Reticentiam alienæ culpæ.
Cernis in altero scelus turpe, rem scandalosam:
taces. Pergit ille eandem rem facere sæ-
pius, docet eam alios; multiplicantur peccata,
tota sæpe schola inficitur: quis reus tot pecca-
torum? tu; si aperuisses, cui debuisses, aut po-
tuisses, peccata fuissent impedita, animæ plures
servatæ. Simile dici potest de conventiculis
aliorum & suspectis confortiis. In reticentia
hac an non timendum sit peccatum gravius, tu
videris. Ex his abundè patet veritas dicti mei:
non omnia passim Studiosorum peccata levia
sunt. Latent eheu sæpe in juvenis conscientia
peccata fœda & gravia, nec in Confessione ex-
ponuntur; aut quia negligens examen præcessit;

K

aut

aut quia ex ignorantia culpabili creduntur levia
Ne, quæso, h̄ic tibi blandiaris repetendo tuum
Leve, Leve est. Rem bene examina, Confessa-
rium consule, damnationem à te averte.

Reflexio. Si ita est, ut dixi; ergo errant Stu-
diosi plurimi, qui negligentius se ad Confessio-
nem parant, vel in defectuum emendationem
non incumbunt, putantes levia tantum esse ei-
rata sua. Fortasse enim, quæ levia credunt, tu e-
orum genere sunt, quæ periculosa dixi & du-
bita, quæ ob circumstantias varias in mortale a-
beunt. Scias enim, omne veniale peccatum o-
varias circumstantias fieri posse mortale. Si di-
veniale esse potest ordinaria in templo irre-
quentia; sed si ex hac scirem graviter scandalizan-
dos esse præsentes v. g. acatholicos, mortale stude-
ret. Sic unius aut alterius septimanæ otium ve-
nniale esse potest, uti & accessio domûs suspecta quo
aut prohibitæ: sed si ex hoc scirem Parentes grata v-
viter esse ad iram concitandos, mortale formale
Ergo aliâ ratione agendum est; major cura emenda-
tionis suscipienda est; non vivendum man-
ne omni metu salutis, quasi Studiosis beatitudine
certa esset; bene vesperi examinanda est cohoc-
scientia; attendendum in scholis ad concioncen-
& explicationem catechismi, unde gravitate Nihil
peccati haurire possis; consulendus Confessariat si
vel alias rei peritus. Alias timeo, ne cum multis
jam libere peccantibus, quia tantum levia eligantur
credunt, pereas miserè, & ferò gemas: heu quarim
gravi errore deceptus sum! *Affectus & proprie*
Par-

Pars II.

Multa sunt, quæ Studiosorum peccata
aggravant.

Doctrina. Peccata Studiosorum variis ex cau-
tionibus graviora reddi, certum est: has, quia plu-
esse et rimæ sunt, brevibus tantum verbis indicabo;
tu eas expende. 1. Tempus pretiosissimum per-
i & dicitur. 2. Familiæ dedecus accersitur aut tristi-
portalea tia. 3. Habent Studiosi omnia, ne peccent; mo-
ratum nitiones, conciones, Confessiones &c. 4. Stu-
le. Si diosus non potest ignorare viam ad Cœlum,
irrevo quam tot alii rudes nesciunt. 5 Habet distrac-
dalizationes pauciores; omnia enim vel pietatem, vel
mortale studia ad DEum dirigenda spectant. 6. Ab his
tum vannis pendet, quod colloceris in eo statu, in
suspect quo DEus prævidet te salvatum iri. 7. Pro to-
tates gita vita paratur in juventute vel benedictio vel
de formaledictio. 8. Studiosus peccatis assuecens
r cura statim se tradit dæmoni, eique se velut victi-
ndum immolat; primitias ætatis, quas DEus sibi
eatitudi offerri mandavit, dæmoni consecrat. Atque
est cohoc unum ex se esse sufficiens posset ad agno-
nciondendam gravitatem peccati à Studio admissi.
avitate Nihil est, quod DEus ferventius desideret, quam
professariat sibi à principio vitæ serviatur; ut anni primi
um multo DEO consecrentur; ut adolescentia bene exi-
levia egatur. Primitias DEO, ait. Ne tardes offerre
neu quarum primitas tuas, hoc est ætatem primam. Hanc
proposita amat præ cæteris, hanc desiderat, hanc of-
ferentibus

ferentibus mille benedictiones pollicetur. Terribiles econtrà pœnas intentat illis, qui ætate pie primam mundo & voluptatibus consecrare cipiunt, in ætate verò virili DEO primùm servier di facere initium. Et revera uti nihil communius, ita indignius nihil cogitari potest. At tem primam dæmoni, futuram ætatem in etiam DEO. Quid hoc aliud est, quām dæmoni aurum, DEO scoriam; dæmoni floren DEO putredinem; dæmoni fructus primos optimos, DEO putridos & effœtos; dæmoni quod bonum, DEO quod contemptum, deile, infirmum est, offerre. Meritò DEus: Maledictus, ait, qui habens in grege suo masculum & tum faciens immolat debile Domino; quia rex natus ego sum. Hoc est: Maledictus, qui potest mihi servire in ætate prima, non facit hoc, differt in ætatem futuram debilem. Maledictus! ô Studiose, quantum hoc DEO displices quantum peccata tua aggravat! Jam dæmoni servire in ætate florida, secuturam DEO donec velle, quid est aliud, nisi fructus antea projectos, mensæ divinæ apponere velle? Ne iudere & jocari cum DEO? Sed pergamus alia, quibus Studiosorum peccata aggravantur. Fit ergo hoc 9. Quia DEus majore curâ innocentiam Studiosorum conservare laborat; hanc vita cum peccata juventutis magis divinæ voluntatis contraria, graviorem etiam malitiam continent. 10. Assuescens in juventute peccatis, tam sibimet minuit. 11. Sumptus parentum gentilium.

ur. T^e gentes male perdit , quos hi melius in opera
iætate pietatis vel sustentationem suam impendissent.
12. In alios si factæ fuissent impensæ tantæ , me-
lius his usi fuissent. Singula hæc ea sunt , quibus
negligens Studiosorum vita & peccandi licentia
aggravatur.

Nec satís : aggravant eandem . 1. Parentes
ipsi , qui , ut dixi , contristantur graviter , aut
decipiuntur . 2. Magistri & Professores , quo-
rum labores & monita eluduntur . 3. Socii , qui-
bus es occasio negligentiae . 4. Illi , qui si has
occasionses , hos parentes habuissent , multos ali-
quando ad DEI agnitionem adduxissent . 5.
Illi , quorum salutem DEus pendere voluit à
pietate & doctrina tua . 6. Angelus Custos ,
cujus speciales circa te labores suo facis carere
fructu . 7. Superiores & amici , quorum monita
contemnis . 8. Confessarii , quorum consilia a-
pernaris . 9. Inspirationes innumeræ , quibus
ion obedis . 10. Libri , quibus abuteris . 11.
Patri in Cœlo , quorum auxiliis & precibus
obsistis . 12. Periculum , in quod te coniicis , ma-
re aliquando obeundi officia tum sœcularia , tum
acra . 13. Auxilia DEI , quæ alii data magno
emolumento fuissent . 14. Exempla bonorum ,
urâ in quæ imitari refugis . 15. Scandala , quæ alii è
vita tua capiunt . 16. Gaudium , quod DEus è
vita tua pia haberet , tu autem ei perfidè negas .
17. Donum Innocentiae præstantissimum , quam
innumeris peccatis , inquinare non horres .

K 3

Ne-

Neque h̄ic satis. Recenseo adhuc quædam
Forte hoc est medium Prædestinationis, qui
hac ratione vivendo negligis; hoc est, for
DEus non vult te aliter salvare, nisi per d
gens studium; nisi in eo statu, in quo per doct
nam & zelum aliorum etiam salutem operari p
sis: quod si ita sit, ð quantum timenda sunt p
cata tua quotidiana! 2. Multi ex inferno o
mabunt contra te, qui occasionem similem
habuerunt, sed in ruditate & ignorantia
perierunt, certò salvandi, si tot instructio
habuissent, quot tu. 3. Fortè, quia jam pe
tis & non litteris vacas, damnum ex te pati
Respublica. Si enim ad publica officia adhe
beris, tuâ inficiâ multa perdes & corrum
4. Dæmoni singularem facis lætitiam; quia
inficiam tuam multas expectat animas,
tuam saltem; Sanctos econtra privas socio
multarum animarum. 5. DEus Aristoteli
ceroni, & aliis dedit scientiam, non pro
ipsos; quis scit, an non propter te unum
lam adeptus multis prodesse aliis? 6. Pro
te DEus sociorum labori non æquè bene
cùm sp̄e propter unius scelus totam pl
congregationem. O quantorum damna
reus es! 7. Sancti orant pro te; orant p
multi viventes: tu omnes eorum preces
spolias. 8. Pulvinar suave (sic enim Par
tium vocant) paras diabolo in corde tu
scilicet suaviter ille quiescat; dum interea
tuus stat foras, frustra pulsans per inspi

nes, & ingressum postulans. 9. O quot homines tuâ forsan operâ, tuo exemplo fuissent convertendi! clamabunt hi vindictam de te. Finem non faciam, si omnia recensere velim, quibus peccata Studiosorum præ aliorum hominum peccatis aggravantur. Quòquò me verto, terribiles occurunt circumstantiæ, quibus malitia augeatur. Unquamne cogitasti ista, mi Studiose? aut quo animo hæc excipis? Noli decipi; non adeò levia sunt Studiosorum errata, ut fingunt.

Reflexio. Si tam multa sunt, quæ Studiosorum peccata aggravant, scilicet tempus, ætas, datæ gratiæ, Superiores, damna aliorum &c. ò quam graviter errant, quam pericolose falluntur liberè adeò peccantes, de emendatione non solliciti Juvenes! graviter errant! pericolose falluntur! tu si sapis, hunc errorem corrige; studio ingenti in peccatorum tuorum emendationem incumbe; magno semper dolore ea detestare & confitere; illud identidem cogita: nihil leve est, quod ago. Hoc documentum toties inculcatum, saepius adhuc inculcandum tuo firmiter imprime animo: absterreberis ita à multis, quæ jam sine horrore ullo & metu peragis. Noli obliisci: DEus magnus ille & Cœli & terræ Rex, est & Studiosorum DEus, & severissimus Judex: rationem ille terribilem à Studio quocunque petet. Time ergo, & ad salutem tuam time.

Pars III.

Peccata Studiosorum graviora sunt peccatis
aliorum hominum.

Doctrina. Rides forsan , quæ modò legisti;
sed si ratio in te , si fides est ; faciam adju-
vante DEI gratiâ , ut risus in horrorem salu-
brem abeat. Dico igitur : peccata Studiosorum
graviora sunt, cæteris paribus , ac peccata alio-
rum hominum. Res digna , quæ consideretur
sunt enim plures , qui vitam suam cum vita
aliorum comparantes , multò se devotiores
multò de beatitudine securiores esse credunt.
Hinc absque metu pergunt in peccatulis suis
ut ipsi vocant. Accidit his , quod incolis His-
terosolymæ , de quibus Jerem. c. 2. dicit : *Justi-
ficavit animam suam aversatrix Jerusalem compa-
zione prævaricatrixis Iudæ.* Hoc est : incolæ ur-
bis Solymæ , licet aversarentur & offendie-
rent DEum , tamen putabant se justos , quando
se comparabant cum aliis. At verò sicut horum
peccata majora erant & turpiora in conspectu
DEI ; sic fit , ut studiosi putent se justos , pio-
cœli securos præ aliis , cùm tamen in plurimis
gravioribusque detenti sceleribus , spem beatu-
tudinis longè minorem habeant : ita ut verè di-
possit , quod de Hierosolymitanis dicebat DE
Ezech. 16. *Vivo ego , quia non fecit Sodoma--*
midium peccatorum tuorum. Vicit Jerusale-
impia sceleribus suis Sodomam: vincunt Studio-
plures

plures impietate & scelerum gravitate alios.
Sed ad rem.

Studiosorum peccata graviora sunt peccatis
aliorum hominum, cæteris paribus; hoc est:
sunt duo, aliud Studiosus, aliud non item, sed
civis, rusticus &c. committunt peccatum idem:
in casu hoc peccatum Studiosi multò gravius
esse affirmo peccato alterius. Magnum videtur,
quod dixi, sed audi me. Quid judicas? Est Ca-
tholicus, est Judæus; committunt peccatum
idem, v.g. furtum. In quonam gravius est? in
Catholico revera. Sic S. Thom. *Peccatum non
est minus in fidei sive catholico, sed multò majus.*
Multò majus. Rationes videbimus, & simul
rem nostram evincemus. Peccata Israëlitarum
graviora olim fuisse, ac aliorum populorum,
res ex Scripturis certa est. Cur verò? ratio-
nes quæ afferuntur, eadem sunt, quibus pro-
bant Patres peccata fidelium majora etiamnum
esse peccatis acatholicorum; & his ipsis ego utar
ad ostendendam gravitatem peccatorum à Stu-
diosis admissorum. Audi eas:

1. Israëlitæ peccantes erant fœdfragi: pro-
miserant DEO særissimè obsequia sua, & quasi
fœdus cum eo iniverant; consecraverant se
DEO præ populis aliis per circumcisioñem; sed
obliti fœderis sui abierunt post Deos alienos.
Irritum fecerunt pactum meum, ait DEus. Hinc
gravius peccabant, ac gentiles; sicut miles ju-
rans Domino suo fidem, gravius peccat, si ab eo
discedit, ac peccet servus, qui sine facta Domi-

K 5

no

no promissione huic aliquamdiu serviens , dein fugam capit . Hæc eadem ratio est , cur peccata Catholicorum graviora sint , ac aliorum : hi enim DEO per Baptismum , per Sacramentorum susceptionem specialiter consecrantur : hi sua DEO obsequia sæpe promittunt , pactum veluti aliquod cum eo ineunt , quod nec Judæi , nec Acatholici faciunt . Studiose mi , ex hoc ipso deduco , te peccare gravius , ac Catholicos alios , extra Religiosa septa viventes (hos enim semper excipio) de sacerdotalibus , quos vocant , loquor . Quis enim eorum est , qui specialiore modo consecratur DEO per frequentem Sacramentorum susceptionem ? quis sæpius suam DEO fidem obstringit ? quis plura quasi fœdera cum DEO inire cernitur ? Ecce quoties confessus es , de novo te DEO obstrinxisti ; confessus es autem multò frequentius , ac alii . Ecce quoties renovasti formulam illam : S. Maria Mater DEI &c. toties de novo B. Virginis & DEO te obtulisti ; fecisti autem hoc sæpius , ac alii . Cùm ergo magis ac alii DEO sis obstricatus , pluries fœdus cum eo iniveris , peccata tua quibus datam DEO fidem violas , graviora sine necessitate , aliorum hominum sceleribus .

2. Israëlitæ peccabant *Scientes* contra DEum : habebant enim hi veram DEI notitiam ; non ita gentiles : viderant plura signa & prodigia viderant potentiam DEI sui & severitatem sciebant DEum sibi præsentem : agnoscebant clarius peccati malitiam ; audierant enim to
minas

minas DEI &c. verbo: scientes, volentes, audacter peccabant; & hinc peccabant gravius: uti servus, qui percutit regem à se agnatum, gravius delinquit, quam is, qui percutit regem veste peregrinâ indutum, & ideo non agnatum! Eadem ratio convincit, Catholicos peccare gravius, ac heterodoxos; habent enim isti majorem præ aliis DEI notitiam; sciunt esse DEum justissimum, bonum infinitum, malorum vindicem; sciunt eum noxâ mortali gravissimè offendì, istamque ab eo severissimè castigari: quæ omnia heterodoxis vel incognita, vel obscuriora saltem sunt. Mi Studiose habes & tu clariorem DEI notitiam, ac Catholici alii: audis tu plura divinæ justitiae exempla, ac alii: audis plures minas DEI, ac alii: audis plura de gravitate peccati: scis melius, quid DEus ab homine exigat, ac alii; & peccas tamen: ergo gravius ac Catholicæ cæteri peccas: pro maiore enim & perfectiore DEI notitia, major & major est peccati gravitas. Studiose verè dici potest illud: *Dixisti, non serviam: hoc est; licet scires, quis DEus sit, quod sit judex, creator, DEus tuus;* licet te ideo creatum scires, ut ei servias; licet peccanti pœnas imminere æternas scires, dixisti tamen: *non serviam; nolo servire DEO.* Reputa tecum, an non hoc majorem dicat malitiam, ac peccatum aliquod à Catholicæ semi instructo & rudi perpetratum.

3. Israëlitæ nullam prorsus causam habebant DEum suum offendendi; obtendere nihil poterant.

152 Consideratio V.

terant. Hinc DEus quærit: *Quid invenerunt in me Patres vestri &c. hoc est*, quam causam habuerunt? *qua in re eos offendit?* cur me sic traherunt? Respondet ipse DEus: *Odio habuerunt me gratis*, idest, sine causa: offenderunt me, sed sine causa: contemperunt legem meam, sed sine causa. Verum quidem est, nec gentiles habuere causam offendendi DEum; sed dic mihi: si homines odissent solem, quinam minorem haberent causam? an illi, qui paucos solis favores sentiunt, an qui plures & quotidie? certe postremi. Ita & Israëlitæ minorem causam habebant DEum offendendi; minus erant excusabiles, dum peccabant; ergo & gravius peccabant. Catholici eadem ex ratione gravius peccant ac heterodoxi; quia minorem causam habent offendendi DEum; cum hic se eis proprium adeò exhibeat, plurimosque favores exhibeat, quos negat aliis. Et tibi, mi Studiose, innumeros DEus Optimus favores exhibet, quos aliis non largitur. Profectò nullus Sæcularis minorem causam habet DEum offendendi, ac Studiosus. Hic, hic sanè est, qui divini Solis radios, gratiam, calorem experitur assidue per Sacmentorum susceptionem, per inspirationes, conciones &c. dum econtra Sæculares alii raro Solem hunc vel intuentur, vel singulari modo proprium sentiunt. Ergo & maior est peccantium Studiosorum malitia, ac aliorum hominum.

4. Pec.

4. Peccata Israëlitarum graviora erant, ob
enormem ingratitudinem. Et hæc causa om-
nium præcipua fuit. Præstiterat eis DEus be-
neficia verè innumera, quæ populis aliis non
præstabat. Erant illi populus à DEO electus
præ omnibus terræ nationibus: dedit eis DEus
Prophetas, per quos dirigerentur: innumera in
eorum gratiam fecit prodigia: eduxit è servi-
tute durissima, & quidem modo adeò mirabili:
promisit eis terram benedictam: adfuit contra
hostes: dedit Manna, cibum illum prodigiosum:
dedit frequentem & facilem errorum veniam,
verbo, velut filios tractavit eos; hinc ipse quæ-
rit: *Quid ultra potui facere?* Tantum gentilibus
DEus non præsttit; ergo peccantium Israëlia-
rum malitia major erat, ac gentilium. Duo sive
offendant, is certè te majore afficit injuriâ, cui
benefecisti in pluribus; si hic eodem, quo aliis
modo contemnere velit. Hinc DEus plurimis
in locis de solis Israëlitis, non de aliis conque-
ritur, quasi gentilium peccata non sentiret, sen-
tiret sola populi sui scelera. *Audite Cœli, ait,*
auribus percipe terra! Filios enutrivi & exaltavi, illè
autem spraverunt me! Obstupescite Cœli! - - duo ma-
la fecit populus meus &c. de populo suo loquitur,
de Israëlitis, quos velut filios habuerat in amo-
re & pretio: horum se offendi peccatis conque-
ritur. Nihil enim est, quod acerbius homo
sentiat, ac ingratitudinem illius, in quem bene-
ficus extitit. Atque hæc ipsa causa probat,
Christianorum peccata graviora esse peccatis
alio-

aliorum. Christiani enim sunt populus ille ex omnibus terræ nationibus electus, specialiter a DEO amatus, singularibus affectus beneficiis. Dedit Deus Catholicis inestimabile donum veræ fidei. O quantum hoc est! quam multis aliis negatum! *Magnum beneficium, fratres mei,* exclamat S. August. *magnum beneficium ad finem salvificam pervenire:* majus scilicet, ac tempore universalis diluvii fuisset, naufraganti accessum in arcam Noë permettere. Dedit Israëlitis Prophetas, Catholicis Sacerdotes, per quos viam veritatis docerentur, Sacramentorum virtute divinâ roborarentur. Promisit Israëlitis terram benedictam, Catholicis regnum cœlorum: illos pavit pane de Cœlis lapsi; ô quam sancto, quam divino alimento pascit hodieum **Catholicos in SS. Eucharistia!** Illis facilem dedit peccatorum veniam; istis Sacramentum reconciliationis instituit. Quid ultra debuit facere? Atque hoc ipsum est, quo Christianorum ingratitudo redditur enormior, peccata graviora; quia DEum in se adeò beneficium tot modis offendere non exhorrescunt. Pari modo Studiosorum ingratitudo eorum peccata reddit magis enormia; verius ego de Studiosis dixero illud: *Non fecit taliter omni nationi:* non est alia natio tam grandis sub Cœlo, quæ ita habeat DEum sibi appropinquantem per gratias & beneficia.

O Studiose, numera, si potes, beneficia DEI, non universalia illa, & quæ cum Catholicis ceteris

ris habes communia, sed tibi singulari Numinis
favore collata. Populus electus studiosa ju-
ventus est. Et quanta gratia est, eligi à DEO
ex tanta rudium indoctorumque turba, vocari
inquam, & eligi ad studia, per quæ idoneum se
facere quis potest ad summos Ecclesiæ status,
ad salutem animarum procurandam, ad suam
facilius salvandam animam. Quanta gratia, col-
locari in tot tamque continuis bene sancteque
vivendi occasionibus! quanta gratia, habere tot
directores; qui in studiis, in conscientia, in via
ad salutem dirigant, labores, sudores, vitam
etiam ipsam in te erudiendo impendant! quan-
ta gratia, videre indies tot piorum hominum
exempla, eorum frui consortio! quanta gratia,
pasci toties Pane illo Angelico, ex quo vires
novas & robur haurire possis in via ad Cœlum!
quanta gratia, tories peccatorum obtainere ve-
niam, dum aliis ipsa etiam occasio denegatur!
quanta gratia, plurimis curis liberum posse in so-
lam pietatem & doctrinam incumbere! quanta
gratia, tot interesse posse concionibus, & Sa-
cris! tot audire monita & consilia, tot catecheses
& instructiones &c. Et quibus hæ gratiæ con-
tingunt? Studiosis profecto, aliis non ita ubi-
res & frequentes, & continua. Studiosis me-
ritò dicat DEus: *Filios enutrivi & exaltavi*: dum
enim homines alios velut famulos suos habet,
Studioſos filiorum more tractat, & singulari a-
more fovet. Non memoro beneficia parti-
cularia, quæ tua tibi conscientia suggeret. Hoc
quæro:

quæro: quid ultra facere DEus Studioso potest?
verum dum hac ex parte DEI in Studiosos bo-
nitatem video, ex altera peccantium malitiam
cogito. O mi Studiose, quanta malitia est in
unico etiam Studiosi cujusdam peccato! Ob-
stupescite Cœli! Filios enutrivi, & spreverunt me.
Filii tam amanter, tam suaviter tam paternè nu-
triti, spernunt, contemnunt DEum! ô quam
acerbè DEus peccatum ingratii adeò filii sen-
tiet! Legi, qui liberè diceret, DEO plus sæpe
displicere unum etiam veniale peccatum à Stu-
dioso deliberatè factum, ac mortale aliud à ru-
di quodam Catholico admissum ob ingratitu-
dinem prorsus horrendam. Constat tibi uti-
que, quod de Julio Cæsare scribunt. Multi
acceperat ille à Consulibus vulnera: tacebat ille
aut altum modò ingemebat. Ubi verò Brutus
stricto in se vidi pugione irruere, vulnus pa-
rare, lædere; hoc, hoc enim verò linguam solvi
misero, & in has coëgit voces erumpere: & tu
fili mi, Brute! Plura dolor negabat. Quasi di-
ceret: an satis non est, me à cæteris vulnerari
& tu, fili mi Brute, tu me lædere audes? Tu
quem filii amantissimi loco habui; quem ce-
filium meum alui & exaltavi; quem tenerrim
amore fovi; & tu, fili mi, hæc audes? quod ca-
teri hoc audeant, sentio, & acerbè sentio; Is
quod tu, fili mi, hoc audeas, longè mihi acerbis
longè accidit intolerabilius. Unum, quod
intigis, vulnus, vulnerum cæterorum omniu-
m dolorem excedit. Et tu, fili mi? hocne ego

te meritus ? &c. Hoc sane dixisset Cæsar , nisi
 dolor prohibuisset. Et tibi , Studiose , quid
 Salvator tuus loquitur ? Et tu , fili mi , ait , fili mi ,
 mi Studiose , tu me offendis ? tu me vulneras ?
 tu legem meam contemnis ? tu fili mi ? quod
 Ethnici me offendant , quod hæretici , quod
 Catholicæ alii me offendant , grave mihi est ;
 sed à te offendì , à te contemni , ô fili mi , quam
 multo gravius ! tuam sentio ingratitudinem !
 tuam malitiam ægerrimè fero ! Fili mi , hæc ego
 de te merui ? hæc per beneficia mea , per gratias
 meas merui ? fili mi , quem toties meo corpore ,
 meo sanguine pavi ; fili mi , tu sic mecum ? tu
 me tam liberè , tam protervè offendes ? tu vi-
 tam non mutabis ? Si inimicus meus maledixis-
 set mihi , sustinuisse utique ; si me offenderent
 alii , tacerem : si non tanta tibi præstissem , ta-
 cerem : sed tu fili mi ? quod tu sic me offendas ,
 gravius sentio , sentio acerbius . Sunt hæ pro-
 fectò voces Salvatoris tui ad te , sicut & illæ ,
 quas in scriptura legis : *Fili Matris meæ pugnaverunt
contra me.* Filii Matris meæ : quinam illi præter
 Studiosos ? hi enim se Sodales Mariæ , & filios
 profitentur , hancque in Matrem sibi eligere con-
 sueverunt . De his conqueritur DEus : Filii Ma-
 tris meæ pugnaverunt contra me : non memo-
 rat aliorum scelera , quasi ea aut non sentiret , aut
 ignoraret : peccata Studiosorum memorat ; ho-
 rum refert scelera . Filii Matris meæ . ô ingra-
 tudo ! ô ut hanc Salvator amantissimus sentit !
 Mirabile est , quod de hoc ipso Salvatore nostro

L

legi-

legimus: passus est, ut scimus, horrenda & atrocias; nunquam vero aut persequentes allocutus, aut de eis conquestus legitur, nisi, quando alapæ percussus, ajebat: *Cur me cædis?* Mirabile tacet ad vincula, ad convitia, ad verbera, postea etiam ad flagella, ad spinas, ad crucem; ad alapæ unius inflictionem loquitur. An ergo cætera non æquè sentiebat? sic est, non æque sentiebat cætera, ac alapam istam. Quid ita? Chrysostomus judicat, hanc infictam esse a Malcho, cuius auriculam paulò ante sanaverat Christus. Hanc impii hujus ingratitudinem acerbè tulit, ut ad alia in se etiam graviora obmutescens, hic expostulare quodam modo voluerit: *cur me cædis?* Hinc & S. Chrys. excludat: *Exhorrescat Cœlum ad ingratitu' inem serui* Imò exhorrescat ad tuam ingratitudinem, Studiose, quæ multo major est, ac illa Malchi; de qua Christus magis conqueritur, quam de aliorum hominum sceleribus. *Cur me cædis?* Quid feci tibi? an quia in te fui liberalior, tu in meis esse protervior? *cur me cædis?* an quia plurima tibi præ aliis præstisti beneficia? *Hæc* reddis DEO, popule stulte & insipiens, ajebat olim Moyses ad Israëlitas; ego ad Studiosos discolore hæccine reddis DEO tuo? hæc pro tot beneficiis? hæc pro tot gratiis? hæc DEO tam in benefico? tam clementi? tam propitio? Exhorrescat Cœlum! Exhorresce tu potius, Studiose & agnosce tandem, verum esse, quod magis DEO displiceant peccata Studiosorum, quam aliorum

rum hominum ; cùm major sit tua peccantis ingratitudo , quām aliorum.

Reflexio. Si peccata Studiosi graviora sunt peccatis aliorum hominum ; ergo errant , qui ea velut levia contemnunt & ludibundi admittunt : errant , qui nullo propterea metu percelluntur , securi quasi de salute sua vivunt. Quin imò errant . Agnosceres ô utinam tandem tanti momenti veritatem ! utinam sæpe huc animum reflecteres ! Absterrendus certè es ab ea , quam tenes , vivendi ratione. Versentur tibi ob oculos verba Christi : *Popule meus , quid feci ? Hec cine reddis DEO ? Cur me cædis ? Statue tandem juxta claram , quam Deus hodie dedit , agnitionem , tuam posthac vitam instituere , DEO servire ferventius.*

Pars IV.

Gravitas Peccatorum in Studiosis non minuitur per ætatem , ignorantiam &c.

Doctrina. Habet Dæmon , quo decipiat Studiosos , atque ea , quæ dicta sunt hactenus , eludat. Multum , ait , peccatorum talium gravitas minuitur aut plane tollitur ; quia fiunt adolescentia , cui aliquid dandum est , & indulgendum ; fiunt ab ignorantie , & imprudente ætate , non per malitiam ; fiunt ita , ut non sequantur effectus periculosi , sicut in peccatis aliorum hominum ; cui enim nocent ? quid mali

L 2

afferunt

afferunt Studiosorum peccatula? Ita Dæmon more suo dolose, & ad decipiendos incautos idoneè. Et revera maledictam hanc doctrinam plurimorum Studiosorum animis insitam esse, pro dolor! conspicimus, non facile evellendam. Unde fit, ut quæ antè dicta sunt, aut nihil aut parùm eos commoveant. Audiant ergo hi, quām falsò Pater mendaciorum conetur persuadere levitatem peccatorum à Studiosis fieri solitorum.

Primò ait Mendax, minui peccatorum talium gravitatem aut planè tolli, quia ab adolescentibus committuntur. Itane? an ergo peccata adolescentum minus displicent DEO? an ab eis puniuntur minus? crederem hoc, si nescirem, juvenes etiam horrendis in hac & altera vita mulctatos esse suppliciis, ob unicum etiam mortale peccatum. Crederem, si nescirem, DEum qui DEus est aliorum hominum, etiam DEum esse & Judicem Juventutis. Crederem, nisi scirem, tanto DEum offendendi magis, quanto plura exhibet beneficia ætati teneræ; nisi scirem Juventutem specialiter DEO debere dedicari exigente ita & severissimè mandante DEO; que ideo, qui mandato huic non obedit, singularē DEO inferre injuriam. An nescimus quantopere DEus expetat colia tenera juventute statim ab initio vitæ? quanti amet innocentia obsequia ætatis primæ? Certè parvulus solus suavissimè amplexus fuisse Salvator nostro legitur; ut doceret, horum se delectari consortio horum

horum obsequiis devinciri. An nescimus, peti
à DEO hostiam immaculatam & sanctam? Qui
obtulerit victimam, immaculatam offerat, ait Lev.
22. Talis autem victima ætas prima est, DEO &
eius cultui oblata. Et quæso, an leviter tan-
tum DEO displicere credimus, si ætas prima ceu
victima offeratur dæmoni, deinde tandem
DEO? hōcne leve? Filius sit, qui in juventute
sua insurgere in Patrem ausit, verbis eum impu-
dentibus, quin & verberibus aggredi; an leve
dices, quia juvenis est? imò vel ideo displicet
magis, quia vix acceptâ à Patre vitâ contra Pa-
trem utitur. Collige ex his mendacissimi Satha-
næ versutiam. Tu firmiter tene, scelerum, de
quibus agimus, gravitatem, nequaquam excusari
aut minui per ætatem. Hoc ipsum confirmari
potest ex illis, quæ Parte 2. dixi.

Secundò fingit, gravitatem sæpe dictam tolli
aut minui; quia peccata ejusmodi sunt ab æta-
te ignorantie, & imprudentie, non ex malitia.
Mendax Spiritus, quām denuo dolosè agit! Non
nego, maturum Studiosis pluribus deesse judi-
cium; aliqua subinde ex ignorantia fieri; horūm-
que gravitatem tantam non esse & scio & fateor.
Sed de omnibus passim Studiosorum erratis hoc
dici posse, apertum dæmonis mendacium est.
Loquimur de Studiosis rationis usum habenti-
bus, qualem circa annum septimum aut octavum
haberi à plerisque, docent Authores. Credám-
ne ego, tot Studiosorum mendacia tam proter-
va, tot in templo irreverentias, tot detractiones

& imprecatiōnes , illa otia , illas domorum prohibitarum visitationes , lusus , intemperantias , sermones illos impuros & audaces , cantilenas obscēnas (graviora contra Castitatem flagitia , utinam rara ! non memoro) credāmine haec ex imprudentia fieri ? an non tot concionum labor eò in scholis spectat , eò collimat in fodalitatibus , ut vocant , ut similiū rerum gravitas ex planetur ignorantibus ? explanatur etiam , inculcatur sāpius , quin & si quid perperam admissum est , plectitur , ut errāsse se ignorare non possint . Et cur , quæso , in rebus , quæ genio tacent , tantam advertimus in juventute Studiosa prudētiam ? An fortè DEus usum rationis tantum dedit ad res genio servientes , prudenter agnoscendas , quærendāsque , non autem ad dignoscenda fugiendāque scelerā ? impius es , si hoc de DEO sentias . Ignorantiam si in Studiosis esse afferit dæmon , & ex hac peccari , nec satis peccati malitiam apprehendi , profectò tantum abest , ut Studiosorum peccata sic minuantur , ut plurimū eorum gravitas augeatur . Quid enim ? an omnis ignorantia peccatum levius aut nullum reddit ? nequaquam , sed ea sola , qua inculpabilis est & invincibilis ; qualem inter rusticos & rudes haberi credam , inter Studiosos non credam . Hi etenim quomodo ignorare possunt ea , quæ singulis diebus festis & dominicis tanto labore inculcantur ? quomodo ignorare , quæ toties legunt , audiunt , mōnentur ; ob quæ admissa puniuntur ? Certe si Studioi

diosi ignorare similia possunt, vix hominem in orbe reperies, qui scire valeat; cum pauci sint, aut nulli in saeculo, qui in rebus ad salutem pertinentibus sollicitè magis & frequenter instruantur. Ignorant tamen, inquires. Scio, pro dolor! sed haec ipsa ignorantia, quia culpabilis est, quia deponi potest (habes enim, Studiose, occasiones discendi necessaria) haec ipsa, inquam, ignorantia peccatum est, saepe mortale, raro in rebus gravibus veniale. Atque ista peccatorum gravitatem non minuit. Potes enim scire; tenerisscire. Quae igitur ignorantiae excusatio? Addit dæmon: peccata Studiosorum non ex malitia fieri. Quā ergo ratione? an ex pietate? hīc certè si malitiam non agnoscimus, nescio, an in ullo rusticorum aut civium inveniamus. Illud crediderim, paucos esse, qui usque adeò protervi sint, ut dicant: hoc aut illud faciam, quia malum est, & quia DEum offendit; hoc enim prorsus diabolicum foret. Verūm non hoc solum est peccare ex malitia, alioquin paucissimi sic peccarent. Ad peccatum ex malitia satis est, fieri ab homine sciente, aut vincibiliter etiam ignorantē; fieri voluntarie & deliberate. Tumet ipse fatere, mi Studiose, an non hac ratione peccata tua pleraque facta sint?

Tertiò fingit Dæmon, peccatorum ejusmodi gravitatem minui, quia non habent effectus adeò timendos, quales v. g. habent peccata Magistratum, Conjugum, Parentum &c. ubi ex uno saepe peccato plura alia consequuntur,

damnaque inferuntur plurima. Non ita, ait peccata Studiosorum : cui enim nocet otium, circumvagatio, sermo liberior &c. Ita ille. Natus Tartaro doctrina mendax! Ó utinam non multorum animis hausta, atque hactenus conservata DEum immortalem! an nullos habent tristes admodum, & nunquam satis deplorando effectus peccata Studiosorum? Non hic loquuntur de peccatis illis gravissimis contra Castitatem verbo vel opere admissis saepe in aliorum adhuc innocuorum praesentia, qui hac ratione venenum vel oculis vel auribus hauriunt, semper retinendum, & in peccata labuntur ipsi, patria illis, quæ viderunt, aut etiam in majora forte denuo praesentibus aliis, ut totius saepe Gymnasi juventus unius impii verbo aut exemplo seducta peccare incipiat, peccare perga-
pergendo pereat: quod Ó utinam, utinam rara doceret experientia! Taceo ista, horum enim effectus nimium funestos experimur, & lugimus, explicare aut enumerare non possumus. Taceo & gravissimum aliud in Studiosa juventute peccatum, quod est Seductio aliorum, a vocatio à studiis & pietate, & nescio, ad quam fonda invitatio. Reihujus gravitatem & effectus pagina ista non capit. O quos quāmque horribiles effectus Seductio ista producit! Anima vel unica seducta! Anima à pietate avocata ad scelus inducta res tanta est, ut dignas tandem scelere poenas DEus non reperiatur, sed suppiciis meritò castiget æternis. Ad peccatum gr.

ve primum qui alterum inducit, millenorum
sæpe peccatorum, quæ dein consequuntur, ip-
siusque damnationis causa est! ô res planè terri-
bilis! Cave, eò unquam delabaris, mi Studiose,
ut alium ad scelus etiam minimum inducas; res
enim nimis horrida & DEO exosa est; si verò
hac in re peccasti, rigidam age pœnitentiam, ne
animæ per te seductæ vindictam aliquando ex-
poscant sempiternam. Sed taceo ista, de cæ-
teris Studiosorum peccatis æquè ac istis loquor!
Ô quam deplorandos habent effectus! vis recen-
seam aliquos? paucos dico, neque eos, quos
cum peccatis aliorum hominum habent com-
munes, uti est, jactura innocentiae, ne cruentis
quidem lacrymis deploranda; jactura divinæ
gratiæ; consuetudo prava sic contracta &c. pau-
cos alios hac in re singulares affero.

Primus est: Ex frequentibus in juventute pec-
catis & tempore in divinis contrahitur consuetu-
do, non aliqua communis, sed prorsus singula-
ris & discolis Studiosis propria, non curandi
scilicet aliorum monita, non peragendi fervide
divina, contemnendi etiam minas DEI, nullum
fentiendi horrorem, dum proponuntur terribi-
lissima fidei nostræ mysteria. Quo quid fune-
stius? quid damnationi propinquius? sed cur
hæc consuetudo Studiosis propria est & unde?
dicam. Ex eo est, quia Studiosi toties audiunt
leguntque similia; cum eis inculcentur in scholis
& cœtibus sacris, repetanturque ferme indies.
Si ergo jam tum Studiosus ista non curet (non
curat

curat autem , si toties peccat) si per similia ad emendationem non movetur , neque movebitur ætate futura ; sed quando ei talia proponentur , velut jam assuetus talibus , ea non curabit , frigidè excipiet , immotus persistet ; quod in hominibus aliis locum non habet ; hi enim auditæ Veritate terrificâ moventur facilius . Habet effectum certè timendum fatis .

Alter non minus tunestus meritò Studiofum salutis suæ amantium animos concutiat ; estque ille : amissio Vocationis . Studiosi , qui tepidos adeò fese exhibent in pietate & studiis , qui collatis sibi à DEO donis studiorum tempore abutuntur , qui absque metu & horrore peccare pergunt , Vocatione suâ excidunt , non perveniunt ad statum illum , ad quem à DEO vocati sunt ; quia se indignos reddunt gratia , quæ eos in electione statu dirigat & illuminet ; aut si etiam statum , ad quem vocati sunt , agnoscant , eò non pervenient ; quia in pœnam scelerum , aut agnitus minuitur , aut desiderium etiam ante conceptum tepeſcit , fæculi vanitas præponderat , Religio jam aspera & toleratus videntur impossibilis , quam antea sibi fortassis eligendam in Domino judicabant : atque ita Vocatione excidunt . Vocatione excidere ! ô rem quam veram , tam terribilem ! docuit , quod alserui , Gerson notæ scientiæ Vir : Plerumque fit , ait , iusto DEI judicio , ut qui gratiam vel neglexerit , vel repulerit , abutens donis DEI , & talentis summi Paris familias , in primo ætatis vigore , postmodum ad

ad eam veniendi nequaquam recursus habeatur. Ita ille: hoc est, illi qui non utuntur gratiâ DEI & talentis in juventute sua, non accipient postea gratiam, Vocationis scilicet, quæ præcipua est. Atque ô si non lugubri nimium experientiâ, æternoque suo damno plures illud didicissent! Novi ego adolescentes non paucos modò, qui sub initium studiorum piè atque innocenter viventes, vocari se sentiebant à DEO ad hunc vel illum statum religiosum. Vocatio hæc per annos plures eorum animo occurrebat, adeò ut de divina Vocatione non ultra dubitari posset. Interea dum ad Philosophica studia perventum est, more nimium confueto deficiebant adolescentes illi à pietate pristina, otio se dabat & conventiculis, confitebantur rariùs, loquebantur, vivebantque liberius, genio suo libabant. Eorum aliqui maledictum illud sibi impresserant: siam Religiosus: dandum est aliquid adhuc ætati: fruamur bonis, dum licet. At ecce dum sic fruuntur bonis miseris miserrimi ipsi; dum vivere incipiunt liberius, & in consueta Studiosis peccata sine metu incident; evanescit omnis de statu sanctiore cogitatio, perit desiderium Religiōsi statūs, placere incipit sæculum, arridet libertas, manetur in sæculo, vivitur in peccatis: quo fine? dabit exitus. Non irridetur Deus. Non rara sunt hujusmodi exempla, sed singulis propè annis obvia; dum juvenes sancta omnia anhelantes, paulò post libertatis Philosophicæ dulcedine capti, otio se totos dant

dant & inertia, omnem vitæ sanctioris cogitationem abiiciunt, justè puniente DEO, & gratiam eam, qua se indignos reddiderunt, in scelerum pœnam eis subtrahente. Miserrimum est, quod Juvenes ejusmodi pœnam agnoscere non nisi serò incipient. Dum enim Religionis amorem evanescere, amorem sæculi adesse sentiunt, mox se ad Sæculum vocatos stultè concludunt; non examinantes vitam, quâ se indignos reddiderunt, ut à DEO ad statum illum perducantur, ad quem verè votati sunt; non attendentes, ipsum Sæculi amorem non à DEO esse ut signum Vocationis veræ, sed pœnam & effectum scelerum suorum. Habes ergo effectum longè terribilissimum è peccatis Studiosorum nasci solitum. An ergo res tanti momenti est, inquiet fortassis, Vocatione suâ excidere? Est, est, Studiose mi, est tanti momenti, quanti est Ccelo excidere. Vocatio enim donum DEI speciale est, quo nos interius dirigit ad agnoscendum & amplectendum illud vivendi genus, in quo nos certò salvandos esse prævidet DEus. Licet quippe in quovis statu salvari possit quilibet non salvabitur tamen in quovis, sed in uno illo quem DEus prævidit. Quisnam autem sit statutus ille, cognoscere ex se homo non potest, requiritur auxilium DEI, quo illuminatus homo cum agnoscat; requiritur denuo gratia DEI quâ adjutus homo agnatum à se statum operi ipso amplectatur. Utramque gratiam DEus nini denegat, qui eam sâpe & ferventer flagrat.

itat, vitamque vivit Christiano dignam, aut in errores si labitur, mox resurgere conatur, & eos emendare. Hæc gratia tanta est, ut post beneficia omnibus communia majorem DEus hac in vita favorem exhibere homini non possit, ac si dirigat eum, ut statum suum agnoscat, agnatum amplectatur. Status enim ille ex DEI voluntate electus, certissimum futuræ beatitudinis pignus est. Hac ergo gratiâ Studiosi male viventes excidunt, dum faciunt per scelera sua, aut ne agnoscant statum illum, ad quem à DEO vocati sunt, aut agnatum non amplectantur, sed cœci eligant alium, in quo certò æternum sunt perituri. Excidunt ergo gratiâ Vocationis, hoc est, beatitudine ipsâ; dum enim aliam viam aggrediuntur, quamquam DEus eos salvari vult, in mille salutis pericula incident, ruunt in interitum. Solus certè hic effectus longè funestissimus horrore Studiosum quemlibet percellere deberet, eundemque ad meliora vel invitum permovere.

Reflexiones. 1. Si nihil est, quo peccata Studiosorum minuantur, multa unde augeantur; ergo Studiosis nulla aliquando erit excusatio coram tribunal Judicis. Sic est, nulla e Nulla tibi, mi Christians, ait S. Chrys. (dicam ego: mi Studiose) nulla tibi erit excusatio. Habebunt Ethnici, quo se aliquo modo excusent, scilicet defectum occasionum, instructionum &c. habebunt Judæi, nimirum ignorantiam: habebunt Catholici rudes & plebei, penuriam insti-

institutionum , molem negotiorum tempora-
lium , pericula & occasiones peccandi & similia.
Hæc illi obtendent , licet non ideo scelerum
pœnas evasuri. Tu verò , tu Studiose , quam
excusationem , quæso , habebis ? quid obtendes
an ætatem tuam primam ? sed hæc culpam au-
get ; cùm innocentiam tuam , annos floridos &
optimos dederis per peccata dæmoni , non DEO
cui tot nominibus obstringebaris. An igno-
rantiam ? voluntaria est , culpabilis est , & novi-
digna suppliciis : habebas enim occasiones , in-
structores &c. poteras scire , si volebas. Quid
ergo proferes ? versa te in partem omnem , nul-
la tibi , nulla erit excusatio. Si teste Paulo,
Philosophi illi prisci inexcusabiles coram DEO
erant ; quia licet agnovissent aliquo modo
DEum , eum tamen non honoraverunt ; quan-
to minus tu excusari poteris , qui multò clario-
rem DEI , peccatorum , virtutumque notitiam
habuisti , aut habere poteras & debebas ? Nulla
nulla tibi erit excusatio. Quid ergo agendum
si sapis , ne admittas ea , quæ excusare non potes ?
Si ingenuus es , scholâ abesse time , nisi habeas
uo te excuses. Potes quidem hîc speciose con-
tingere quidpiam , & excusationis loco afferre
homini ; sed an & DEO ? Fuge ergo , quæ ex-
cusare non potes. Non poteris excusare quo-
tidianam tuam inertiam , inobedientiam , irre-
verentiam in templo , liberiores illos sermones
&c. ergo ista fuge & detestare.

2. Si

2. Si inter effectus peccatorum à Studiosis
admitti solitorum est ille tam terribilis, scilicet:
amissio Vocationis, è qua tamen æterna tua
beatitudo dependet, quid agendum? ergo vi-
tanda sunt sedulò peccata Studiosis familiario-
ra; ergo nihil hīc leve judicandum. Sic te con-
cludere jubet salus tua. Amásne Animam tuam?
eámne seriò salvare postulas? non dubito. Er-
go & cupis viam scire & locum, ubi salvanda
sit? ergo & huc pervenire desideras? Ne ob-
struas igitur divinæ gratiæ fontem; ne gratiam
tibi alias conferendam ipse impediās. Alium
statum si eligis, quām illum, in quo DEus te sal-
vatum iri prævidet, actum est de te & salute
tua: illum statum si non agnoscis, actum est de-
nuo. Non agnoscēs autem, non eliges, nisi
vitam aliam agas, nisi ad DEum seriò conver-
taris. Fateor, dat DEus subinde gratiam Vo-
cationis etiam indignissimo, & maxima ponen-
ti impedimenta; sed rarus iste est Divinæ mis-
ericordiæ effectus, quem tibi ex mille aliis polli-
ceri non nisi stultissimè potes. Noli igitur
rei hujus oblivisci: cogita sæpius in occasione:
fortè si hoc agam, excidam Vocatione mea &
peribo! fugiam ergo. Noli etiā eò stultitiæ
& impietatis delabi, ut post agnitam à te Voca-
tionem licere tibi judices vitam justò liberiorem;
eò quòd postea in statu Religioso cā carendum
sit. Vivit enim DEus justus & vindex, qui qui-
dem ex immensa misericordia sua te illuminavit,
ut agnosceres statum, in quo salvari possis secu-
rius.

Consideratio V.

172

rius, sed justo suo judicio in scelerum tuorum
poenam tibi gratiam subtrahet, ita tu non per-
venias ad statum illum, quem antea noveras esse
amplectendum. Hoc revera accidit plurimis,
accidere potest & tibi: quod si fiat, æternum
miser es. Cave, audias pessimas eorum voces,
qui dicunt: paulò post eris Religiosus; non po-
teris vivere è voluptate & genio tuò; ergo nunc
adhuc audendum aliquid est: vivendum libe-
rius &c. mitte libros & studia; accede cauponasi-
bus aliquid concede &c. Non audi, obsecro
has, & pejores voces alias: diabolica sunt dicta-
mina, quibus jam plurimi juvenes æternam suam
debent perniciem. Ipse, quæso, considera, an
non ejusmodi juveni DEus justè gratiam Voca-
tionis subtrahat. Quid enim? an DEus hoc au-
illo Studio indiget? minimè: habet innume-
ros, quos vocare potest ad eundem statum, ad
quem te vocat: quòd te vocat, singulare bene-
ficium est: si tu autem pro gratia hac DEum la-
piùs offendas, an non justè agit, hanc tibi adi-
mendo? Amico, cui aurum tuâ sponte obtulerat
an non hoc ipsum negares, si te protervè often-
deret? haberet enim alios, qui id cum gratiarum
actione acciperent: ita & de DEO loquere
Deinde quam, obsecro, intoleranda DEI inju-
ria est, ideo jam DEum offendere, quia posse
ei servitus es? quæso, si famulus tibi diceret
serviam tibi anno sequente; jam verò priùs ser-
viam hosti tuo, offendam te, rapiam bona tu-
a vulnerabo te, deinde tibi serviam. An no-
velut

velut intolerabile scelus famulum hunc à te abigeres? Et tu quid aliud agis, si eo, quo dixi modo vivis: ecce DEus, si am Religiosus, serviam tibi fideliter; sed jam serviam mundo & dæmoni; & quia deinde non potero habere occasiones te offendendi, offendam jam: offeram me tibi postea in holocaustum; verum jam me dæmoni offeram: quod restabit, tuum erit &c. hæ tuæ quasi ad DEum voces sunt: nunc quid blasphemæ & inferis dignæ? Cave ergo, liberius vivas eo nomine, quod Religiosum statum fortè cogites: gratiam enim Vocationis certò tibi DEus subtrahet. Time effectum adeò terribilem. Quod si hunc jam fortè experiri incipis; si voluntatem, quam ad certum vivendi genus ex motivis sanctissimis conceperas, amisisse te advertis, & econtra affici v.g. ad sæculum; bene conscientiam discute, an solido & sancto nitaris motivo; an vero jam poenam DEI experiaris, qui gratiam Vocationis tibi subtrahere incipit; quia te eâ indignum fecisti. Tantò jam ferventius ad DEum confuge, vitam emenda, ut novâ te gratiâ donare dignetur Dominus ad electionem hanc ritè faciendam. Agitur de Anima tua!

Pars V.

Peccata Studiosorum terrible manet judicium,
terribiles pœnæ.

Doctrina. Gravitati scelerum respondet Ju-
dicum & pœna: facile igitur ex dictis in-
M telliges

telliges, quid Studiosis peccantibus aliquando futurum sit. Vox utinam mihi ea suppeteret, quæ exaudiri à Studiosis universis posset! unum hoc ingeminarem: ô Studiosi mei, ô Studiosi mei, terribile vos manet judicium, terribiles manent pœnæ! Non vanæ sunt minæ: veritas est hanc sic ostendo. Israëlitas multò gravius exceptit judicium & pœna, quàm alios; quia graviora erant eorum scelera. Inde sunt terribiles illæ minæ: *Tantummodo vos cognovi ex omnibus nationibus terræ; idcirco visitabo super omnes iniquitates vestras.* Effundam super eos indignationem meam; omnem iram furoris mei: non parcer oculus meus, & non miserebor. *Inducam mala, ita ut inviant ambæ aures.* Aliæ non minus tremenda Evangelio sunt hæ: *Sodomis in die illa remissus erit: hoc est, Sodomitæ non habebunt tam tremibile judicium, quale vos.* Venient ab Oriente & Occidente, & recumbent cum Patribus Abraham, Isaac & Jacob; filii autem regni eiicientur foras. Tyro & Sidoni remissus erit in die iudicii &c. Advertisne, quale judicium Judæis prædixerit Christus? Tyro & Sidoni & Sodomitis remissus erit fore judicium, quàm Judæis, apud quos predicaverat Christus. Cur hoc? quia Judæorum peccata graviora erant; beneficia eis collata majora; quia occasiones plures habebant bene vivendi, discendi veritatem, servient DEO, ac gentiles, aliique. Ergo *Judicabo iuxta vias tuas, & ponam contra te abominationes, & non parcer oculus meus, & non miserebor.*

ait ergo pœ fact populi inquisitor stianus Claudio Volgatus Verterris lis est notabilis possebanus maius Sidonius dici. Eius iudicantis & iuris terrae ministratio vestimentis sius regnum ait

ait Dominus. Ex hoc Sancti Patres eruunt: ergo & Catholicos gravius manet judicium & poena acerbior. Antoninus ait: *Omnia Israëlitis facta sunt propter nos; populus enim iste fuit figura populi Christiani; unde ista demum evenient Christianis & pejora, si ingrati fuerimus inventi.* S. Bonaventura inquit: *V& Christianis, qui DEum cognoscunt, & non ut DEum honorant: non servientes DEO Christiani plusquam Saraceni & Pagani puniendi sunt.* Clarissimum & terrore plenum est illud S. Pauli: *Voluntariè peccantibus nobis post acceptam notitiam Veritatis, jam non relinquitur pro peccatis hostia, sed terribilis quædam expectatio judicii.* Nota: terribilis expectatio judicii; quia scilicet post acceptam notitiam peccamus. Sicut ergo Judæos terribile manebat judicium, quia post tot beneficia, post haustam notitiam, post tot monita peccabant; ita & Catholicos eadem ex causa gravius maneat judicium, necesse est; adeò ut Sodomitis, Sidoniis & aliis remissius futurum sit in die judicii, ac Catholicis. Certum hoc est omnibus.

Ex his verò rursus deduco, multò terribilius judicium expectandum esse Studiosis ac Catholicis cæteris plurimis. O Studiosi, audite hæc, & intelligite, nec tantum ut vanas minas ludite: terrible vos manet judicium; vobis dictæ sunt minæ illæ: *Tantummodo vos cognovi ex omnibus nationibus terræ; idcirco visitabo omnes iniquitates vestras: Sodomis remissus erit in die judicii: remissus erit Gentilibus & Catholicis plurimis. Filii regni, quales vos estis, eiicientur foras, in tenebras*

exteriores , ubi erit fletus & stridor dentium. Dic
vobis dicam illud Christi : Væ tibi Corozaim ! v
tibi Bethsaida ! quia si in Tyro & Sidone factæ essent
virtutes , quæ factæ sunt in vobis , in cilicio & cinere
pœnitentiam egissent. Væ tibi Studiosa juven-
tus peccatrix ! in te enim factæ sunt virtutes plo-
rimæ ; pœnitentiam tamen non egisti. Væ tibi
quia si in Tyro & Sidone , si in regionibus bar-
baris , si inter cives , rusticos , aliósque sacerdotes
factæ fuissent virtutes , quæ in te ; si illi habui-
sent tot sancte vivendi occasions , quot tu , in
cilicio & cinere pœnitentiam egissent ; servili-
sent DEO accuratiū. In vos , inquam , o stu-
diosi , hæc minæ cadunt. Cur ? eandem ob cau-
sam , ob quam supra asserui , peccata vestra gra-
viora esse peccatis aliorum hominum. Et si Ca-
tholicos gravius manet judicium , quam alio
quia plura à DEO nacti sunt beneficia , plures
habuerunt bene vivendi occasions , necesse est
& vos ut gravius maneat judicium quam innu-
meros alios Catholicos ; quia plura ac innumera-
alii à DEO accepistis beneficia ; plures san-
vivendi occasions habuistis. An causam na-
tasti , cur Christus minatus fuerit incolis Coro-
zaim ? ideo , quia multæ ibi virtutes factæ erant
hoc est , Christus sæpe ibi prædicaverat , sed judi-
rat miracula , monuerat ad pœnitentiam : quo pro
in Tyro & Sidone factum non fuerat ; quare
urbium incolæ si illa media , illas occasions
habuissent , in cilicio & cinere pœnitentiam eg-
senter. Ideo ergo gravius Corozaitas manebantur .

judicium ; quia mediis illis usi non fuerant , quæ
præ aliis per DEI benignitatem acceperant ,
quibusque aliis multò melius fuissent usuri . Stu-
diose mi , eadem ex causa & tibi & Studiosis a-
liis gravius imminere judicium illico evincam .
An non enim fiunt virtutes plurimæ inter Stu-
diosos ? an non habentur eis conciones plures ,
quam aliis ? an non monentur ad pœnitentiam
sæpius , quam alii ? an non habent plures occa-
siones , quam alii ? Et quæso , si DEus daret tot
conciones , tot bene vivendi occasiones Rusti-
cis , si plebeis , si hominibus innumeris , toto die
sub negotiorum mole gementibus ; an non ser-
virent DEO diligentissime ? an non obedirent
ei in omnibus ? Ergo tibi , qui has occasiones
habes , non tamen nisi ad DEI offensam adhi-
bes , gravius imminet judicium , quam Catholi-
cis cæteris . Væ ! væ tibi Studioſa juventus pec-
catrix ! voluntariè peccanti post acceptam no-
titiam veritatis , non relinquitur hostia , sed ter-
ribilis quædam expectatio judicii , teste Spiritu
Sancto : habet autem Studioſa juventus noti-
tiam veritatis , & peccat nihilominus ; ergo ter-
ribilis expectatio judicii ei relinquitur . Narrat
Barzias , à Virgine quadam Sancta visum esse
judicium viri alicujus , cui DEus triginta dies
pro pœnitentia agenda concesserat , hic verò
pessimè impenderat . Vedit ergo Virgo illa
specialem rationem , quam vir ille reddere de-
buit ob triginta dies illos : exprobabantur hi
ci , & obiiciebantur : si enim dies hos habui-
sent

sent alii, pœnitentiam egissent. Studiose, ob
 dies triginta tam terribile judicium! ô quale
 tuum erit ob annos integros non DEO, sed
 peccatis donatos & libertati! ô quale judicium!
 Non fallit scriptura: terribilis expectatio judicii
Judicabo te juxta vias tuas, & ponam contrate abo-
minationes tuas, & non parcer oculus meus & no-
miserebor. Verba DEI sunt. O judicium non
 modo terribile, quod solum ostendere propo-
 sueram, sed multo terribilius ac aliorum homi-
 num! Judicium hoc Studiosi augetur adhuc
 eo; quia multi erunt, qui hunc accusabunt
 nemo qui excuset. Non fore excusationes
 ullam, vidimus antea. Restat, ut accusatores va-
 deamus. Quinam illi? præter communes omni-
 bus accusatores, quales sunt Conscientia ho-
 minis, Dæmon, Angelus, erunt & alii. Christus
 ad contumaces Judæos ait: *Surgent Ninivitæ*
die judicii, & condemnabunt generationem istam
 quia scilicet Ninivitæ ad unam Jonæ Prophæ-
 concessionem conversi egerunt pœnitentiam; I-
 dæi verò ad tot Christi conciones se non co-
 verterunt. Studiose mi, an non manibus eti-
 palpas, simile aliquid tibi eventurum ob-
 dem planè rationem? Ecce præter Ninivitæ
 surgent Japones, surgent Indi, surgent Judæi,
 surgent Hæretici, imò ipsi surgent Catholicæ,
 & condemnabunt te; accusabunt, dicent, ecce
 justissime Judex, ecce ille adolescens,
 tot sancte vivendi occasionses dedisti, cui n-
 concessionem unam, uti Ninivitis, sed center

& centenas obtulisti , præter inspirationes innumeræ , præter agnitionem fidei & mysteriorum eius , præter solicitam & laboriosam instructionem , præter innumera alia tibi serviendi media ; justissime Judex , tu scis , quomodo tempus illud , illas occasiones , conciones , instructio-nes impenderit ; quām tepidē tibi servierit , quot vicibus te offenditerit . Nos tales occasiones non habuimus ; non fuerunt nobis tot conciones habitæ , aut certè propter negotiorum molem interesse vix potuimus ; nobis non ita explanata sunt fidei mysteria , non sic descripta est pecca-torum gravitas , non toties inculcata pœnitentia , non tantum tempus concessum ; si nos vel centesimam partem mediorum illorum habuissimus , quæ habuit adolescens ille , vixissimus Sancte , peccassimus nunquam , servissimus tibi devotissime . Juste Judex , si nos damnas , qui tamen mediis ejusmodi destituti , viximus ; ergo graviorem damnationem meretur Studiosus ille . Vindica Domine ! vindica ! En hi sunt ac-cusatores tui , mi Studiose . Accusabit te etiam Parentum tuorum cura ; clamabunt & accusa-bunt te Parentum sumptus , sæpe non sine cruo-re parati ; clamabunt & accusabunt fratres & so-rores , quorum hæreditatem forte otiendo pro-degisti ; clamabunt labores illi perpetui , curæ , sudores Magistrorum & Professorum tuorum , quos pro te tot annis exantlärunt , non sine pro-priæ vitæ detimento aut jactura ; clamabunt eorum preces pro te fusæ , noctes diesque pro

M 4

tuo

tuo emolumento impensæ. O accusatores vere
terribiles! Neque hīc finis. Joannis §. dicit Chri-
stus Judæis: *Est qui accusat vos Moyses, in quo spe-
ratis!* hoc est, ille ipse Moyses legislator vester,
cujus vos discipulos profitemini, accusabit vos,
vos condemnabit. Sic dicam ego: est, est, Stu-
diole, qui accuset te Jesus, in quo speras; accu-
sabit tuam in servandis propositis inconstan-
tiam, tuam in divinis tepiditatem, in studendo
socordiam, in peccando audaciam. Est, est,
quæ te accuset Beatissima Virgo, in qua jam
protervè nimium speras: hæc accusabit tuam in
cultu toties tibi commendato socordiam, pre-
cum omissiones, in offendendo DEO protec-
tiā, in promissis implendis negligentiam, in
pacto & renovato toties fœdere per formulam
Sodalitatis perfidiam. Est, est, qui te accuset
Angelus custos, in quo speras: accusabit tuam
in implendis monitis incuriam, tuam inobedien-
tiam &c. Est, qui te accuset, Patronus Nominis
sunt Sancti Studiosorum curæ præpositi, qui
tantum tibi pœnitentiaæ tempus, tot tibi inspi-
rationes impetrârunt. Sunt, qui te accusen-
t condiscipuli tui, qui melius eodem, quo tu fruc-
baris, tempore usi sunt. Erunt & alii adhuc Stu-
diosorum aliquorum accusatores planè terribi-
les, quos taceo; quia te, ut spero, non accula-
bunt, cùm seductorem te esse non sperem. Ac-
cusatores illi erunt Animæ per consilium au-
perversum Studiosi exemplum seductæ. Opte
ego te salutem tuam obtestor, cave, ne tales
ali-

aliquando habeas accusatorem : potens enim nimium vox ejus est & accusatio : clamat simul cum eo & sanguis animæ æternum infelicis , & sanguis Jesu Christi pro anima illa effusus : clamat : vindica Domine ! vindica ! Væ tibi , si talis aliquando habiturus sis accusatorem. Ne habeas , cave , verbo aut exemplo quempiam seducere audeas.

Spectasti Judicium terribile , nunc & pœnam attende. O pœna quam terribilis ! Væ , ajebat Bonaventura , Væ Christianis , qui DEum cognoscunt , & non ut DEum honorant : non servientes DEO Christiani plus quam Saraceni & Pagani puniendi sunt . Tu dele vocabulum : Christianis ; & substitue : Studiosis . Væ ! væ Studiosis , qui DEum agnoscunt , & non ut DEum honorant ! væ ! plus quam Catholici alii puniendi sunt . Filii regni , ait Christus , eiicientur foras . Filii regni estis , ô Studiosi ! vobis specialiter , ut filiis , media ad regnum cœleste largitus est Deus . Expavescite ! Filii regni eiicientur foras . Sed cur ? S. Chrys. dicit : Quanto maiora beneficia hominibus sunt constituta , tanto majora peccantibus supplicia sunt parata . Relege hoc , & tecum repete , mi Studiose , & vide , an non inferas : ergo Studiosis ingentia , immo majora quam aliis parata sunt supplicia ? Docuit hoc Christus in arbore illa , quam , quia fructus non protulit , excindendam dixit , & in ignem mittendam . Docuit in servo illo , quem , quia sciens voluntatem Domini non implevit , vapulaturum esse multis

M s

asse-

asseruit. Tu, tu arbor illa es, Studiose, planata non solum in agrō Ecclesiæ, sed & cœtui Mariani: fructus non profers, quos debes: time excisionem & ignes. Tu, tu servus ille; sci voluntatem Domini, nec tamen eam implexime verbera! time supplicia! Non parcet oculus meus, & non miserebor, ait DEus. Habetur ei vita S. Macarii, Calvariam aliquam cuiusdam Ethnici, ad quam casu Sanctus offenderat, dixisse, Christianos multò majora in orco pati supplicia, ac Ethnicos, ob majora, quæ acceptarunt à DEO, beneficia. Certus sum, Studiose, si quis hodie damnatus adolescens ab inferis exurgeret, certus sum, clamaret palam, multò majora inter inferos supplicia destinata esse Studiosis, quam aliis; eadem ex ratione, quod majoribus à DEO beneficiis fuerant affecti.

Reflexio. Si terribile adeò judicium æquè a supplicium manet Studiosos impios; ergo timendum est tibi, Studiose, timendum timor salutari, dum peccas. Revoca hoc sæpe in memoriam, ne pecces; melius utere occasionib; ne tot habeas tui accusatores: DEO, B. Virginis & sanctis famulare ferventius, ne te tux negligenter aliquando arguant. Verbo, fuge peccata, extirpa consuetudines pravas, ne horrendis aliquando suppliciis inter inferos à judice puniaris. Clausulam impositurus Considerationi huic, unum illud flagito, quod ljas ab Israelitis petiit: *Mementote istud & confundamini, & redite prævaricatores ad cor.* Mem

to eorum , quæ dixi , & confundere , & erubescere
rubore salutari ob ingratitudinem tuam , quâ
hactenus DEum optimum exacerbâsti : redi ad
cor , hoc est , serio te ad DEum tuum converte .
Audivisti , quâm falso peccata tua passim levia
tantum esse credas ; quâm multa sint , quæ illa ip-
sa aggravent , ita quidem ut magis DEO disipli-
ceant , quâm aliorum peccata hominum : audi-
visti , nihil esse , unde excusationem petere co-
ram DEO valeas ; audivisti effectus , qui conse-
qui ad peccata tua possunt ; demum & judicium
& pœnas Studiosis impiis parata audivisti . Hæc
omnia tecum considerans , quid concludis ?
hoc certè : agenda est vita alia : ferventissimè
in emendationem vitæ incumbendum est , nisi
perire & damnari velim : deposito peccatorum
contemptu & vilipensione , maximus eorum
horror concipiendus est . Bene conclusisti :
hoc fac , & vives . Aliud adhuc quod in rem
tuam deducere potes , hoc est : sive peccaveris
graviter , sive non ; est cur timeas , neque uti a-
pud Studiosos fieri solet , absque omni salutis
metu vivas . Si non peccâsti , habes , quod
DEO gratias agas verè immortales : timendum
est tamen ; cùm facilis lapsus sit in ætate lubrica ,
inter sociorum blandimenta , & dæmonum in-
sidias . Si peccâsti , licet unâ solum vice , habes ,
quod veniam à DEO petas indies , dolorēni-
que frequenter elicias . Peccâsti ? ait S. Chrys.
jam desiste , & in contrarium convertere . Time ,
ne primum , quod perpetrare cogitas , scelus ,
tuo-

tuorum impleat mensuram delictorum. Finio
verbis Apostoli: *Obsecro, ut dignè ambuletis Vo-
catione, qua vocati estis. Studiose mi, vive vitam
Studioſo dignam, dignam illo homine, qui
plurimis se affectum à DEO esse beneficiis in-
ſciari non potest.*

Affectus. Omnipotens, sempiterne DEus, de
profundis clamo ad te! Domine exaudi vocem
meam! de profundis iniquitatum mearum cla-
mo ad te! si iniquitates observaveris, quomodo
sustinebo? ô Domine, quid agam? Video me in
profundo iniquitatum demersum, & talium qui-
dem iniquitatum, quales meas esse nunquam
credi. Peccavi Domine, & peccata mea non
agnovi; iram tuam non timui; vindictam non
expavi; credidi, levia tantum esse, quæ ago,
nec magnis digna suppliciis. O DEus, quam
alia me hodie docuisti! Expavesco, dum recor-
dor peccatorum à me commissorum! ô quoties
graviter te DEum meum offendii, falso mihi
persuadens levem solummodo noxam esse! non
apprehendi Domine, quam periculosa sint illa
peccata, in quæ iterum iterumque pro labore
non attendi, quam parum absim à damnatione
perpetua: non expendi, quam multa sint, qui-
bus peccata mea aggraventur, quam nihil sit,
quo eorum minuatur malitia: non cogitavi,
quantis me dignum suppliciis redderem; hinc
peccavi sine rubore, sine metu, nihil de scele-
rum emendatione solitus. O Domine, si ini-
quitates observaveris, quomodo sustinebo?
que-

quomodo sustinebo, si tot contra me accusatores video insurgere? si turpibus adeò flagitiis me undique vallatum conspexero? Timeo Domine, judicium tuum! timeo, quæ meritus sum, supplicia! Mille inferos, fateor mi DEus, mille inferos sum promeritus, quod primos vitæ meæ annos non tibi, cui debebam, sed libertati & peccatis dederim. Sed quid ages cum peccatore culpam fatente, errorēmque suum agnoscēte? num reiicies à facie tua? Domine, nisi infinitam tuam esse misericordiam scirem, aliud expectare nihil possem; cùm verò sciam, tibi proprium esse misereri & parcere, animum non abiicio. Multūm peccavi, Domine, sed major est misericordia tua, quam iniquitas mea. Ergo secundūm hanc magnam misericordiam tuam miserere mei, & me respice, qui corde contrito & humiliato venio ad te clamans & ingeminans: delicta ætatis meæ primæ & ignoran-
tias meas ne memineris Domine! Offero tibi, Pater æterne, in satisfactionem scelerum à me admissorum, Juventutem unigeniti filii tui Salvatoris mei, & omnia ejus merita, omnes virtutes, quas in ea ætate exercuit. Pater æterne, respice in faciem Christi filii tui, & miserere mei!

Proposita. Etatem, quæ superest, totam tibi, mi DEus, consecrabo; aliam longe vitam instituam: in hac enim si pergam, timeo saluti meæ. Incubam ergo in emendationem errorum meorum, præcipue istius NB. N. N. 2. Nunquam ita me decipi patiar, ut ullum Studio-

peccati

peccatum velut leve contemnam. 3. Exam-
nabo bene conscientiam meam ante Confes-
sionem , ne aliquod peccatum maneat occul-
tum. 4. Sæpius recordabor eorum , quibus
peccata Studiosi tantum aggravari audivi. 5.
Spe sanctioris statûs aliquando eligendi induc-
tus non vivam liberiùs , ne vocatione ipsâ exci-
dam. 6. Sæpius eliciam dolorem de juventute
tam male exæcta , verbis illis : delicta juventu-
tis meæ & ignorantias meas ne memineris, Do-
mine! 7. Studiis me ferventer applicabo , tâ-
mens , ne ignavia hæc mea initium sit damna-
tionis æternæ. 8. Negotium Vocationis trac-
tabo eâ curâ , quantâ requirit res tanti mo-
menti; & vel ideo vitam emendabo , ne gratiam
Vocationis DEus subtrahat. Denique vivam
vitam eam , quam tanta DEI beneficia à me
exigunt.

Petitio. Pater æterne , per merita dilectissimi
Filii tui largire mihi indignissimo gratiam , sic
meam jam vitam instituendi , ne aliquando
proiiciar à facie tua in æternum.

Ad DEum. Recita Te DEum laudamus in
gratiarum actionem pro tot beneficiis , qua
DEus tibi Studio contulit , & ad impreman-
dam in sancta vita constantiam.

Ad B. Virginem. Renova devotionem tuam
recitando formulam : *S. Maria Mater DEI*
Virgo &c.

Ad Sanctos. O Sancti , quorum cura Divina
bonitas juventutem Studiosam committere c
gnata

gnata est, intercedite pro me, ut proposita à me facta fideliter impleam. Et vos orate pro me, qui Juventutem vestram DEO totam consecrastis, ut tandem vestris insistere vestigiis incipiām, neque ab illis unquam deflectam.

Consideratio VI.

De Morte Hominis.

Recitatâ oratione consuetâ, cogita te **videre** moribundum aliquem, voce destitutum, fractis oculis, naribus auribûsque rigidibus, ore foedui in modum distracto, fronte macie extensâ, collapsis genis, porrectis brachiis, manibus pedibûsque emortuis, pallente vultu & exsucço horridum: cogita præterea, te audire gemitus ejus & suspiria. Pete gratiam agnoscendi, quid sit Mors, quantique res momenti sit, ut ad eam rite te valeas præparare.

Pars I.

Quid sit Mors, & quanti momenti sit.

Doctrina. Mole parvum, mysterio ingens verbum est, Mori, Mors. quid est mori? Mori est omnia & singula mundi hujus bona deserere; est pro omni æternitate deserere mundum, in quo vixisti; patriam, in qua natus es; urbem, in qua vixisti; domum, quam incoluisti; lectum, in quo quievisti; hortos, in quibus ambulasti, omnia demum terræ loca. Quid est mori? Mori est dicere perpetuum vale parentibus, fratribus, sororibus, amicis, sociis illis tuis, tan-